



Vedlegg 1 – Høringskommentarer til anbefaling «Bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon»

Generelle kommentarer til anbefalingen:

Generelt er det et inntrykk at forslag til anbefaling går noe lenger enn det som har vært praksis blant kontrollutvalgssekretærene. Vi vil spesielt peke på anbefalingenes punkt nr. 4 om «bred drøfting», punkt 8 om bestilling av prosjektplan og utredningsplikten som fortjener mer omtale, punkt 11 om «nok informasjon» til revisor, punkt 18 om avklaringer med forvaltningsrevisor og punkt 45. Da blir også bruken av begrepene (må, skal, bør og kan) i anbefalingen viktig.

Anbefalingen legger opp til i punkt 8 og 11 at det allerede ved sak om bestilling av prosjektplan skal være gjort "egne vurderinger" og forslag til vedtak "bør inneholde definerte problemområder". I noen tilfeller kan det sikkert være greit, men det også være nødvendig at noe av dette arbeidet overlates til revisjonen (jfr. også punkt 4, 5 og 6 i RSK 001). For utvalg som har mange møter i året kan det være hensiktsmessig med flere runder før problemstillinger/vinkling endelig avtales med revisor.

Anbefalingene kunne med fordel hatt et punkt om annen type oppfølging etter gjennomført forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll. Orientering og skriftlig tilbakemelding er veldig vanlig. I tillegg kunne det også vært tatt med en anbefaling om å vurdere drøfting med revisjonen om det bør gjøres en form for evaluering av gjennomførte tiltak e.l. (uten at en setter i gang med en full ny forvaltningsrevisjon).

Konkrete spørsmål i høringsbrevet:

Punkt 6 og 7: Anbefaling når et prosjekt går ut over tilgjengelige budsjettmidler.

Svar: Det er naturlig at sekretariatet opplyser om eventuelle begrensninger i tilgjengelige budsjettmidler når kontrollutvalget skal behandle sak om valg av tema for neste forvaltningsrevisjonsprosjekt/eierskapskontroll. Sekretariatet bør opplyse om muligheter for å be kommunestyret om å bevilge ekstra midler, og avklare om revisjonen har mulighet for å levere.

Registrering i nasjonal tilsynskalender. Bør dette gjøres etter bestilling av forvaltningsrevisjon eller etter behandling av prosjektplan?

Svar: Registrering i tilsynskalender bør gjøres etter behandling av prosjektplan i kontrollutvalget slik at øvrige tilsynsmyndigheter har oversikt over prosjekter iverksatt av kontrollutvalget. Når forvaltningsrevisjonsrapport/eierskapskontroll er behandlet i kontrollutvalget oppdateres tilsynskalenderen til status «ferdig», og rapport lastes opp. Punkt 31 i anbefalingen bør ha inkludere krav om registrering i tilsynskalender både ved godkjenning av plan og behandling av rapport i utvalget.



Kommentarer til de enkelte punkter i anbefalingen

Punkt 1.1 Definisjoner

«Må» eller «skal» beskrives som et uttrykk for «lovens minimumskrav til omfanget av sekretariatets utredningsansvar og saksforberedelse». Dette fremstår som noe uklart i anbefalingene. Hvis bruken av begrepene skal ha denne betydningen må det i anbefalingene tydelig henvises til relevant lovverk (f.eks. ved bruk av fotnoter).

Punkt 1.2 Formål

Siste setning om «Anbefalingene skal i størst mulig grad kunne tilpasses forskjeller i arbeidsmetodikk blant sekretariatene» synes unødig. Formålet med anbefalingen er vel å sikre mer ensartet arbeidsmetodikk?

Kapittel 2.1 Bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Overskriften i 2.1 er «Bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll». Slik vi leser anbefalingen er det i 2.1. omtale av bestilling av prosjektplan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Selve bestillingen av en forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll mener vi først skjer ved godkjenning av prosjektplanen.

Punkt 2 Sekretariatet bør forsikre seg om at kommunens revisor deltar i møter hvor utvalget skal bestille forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll.

Her vil praksis og behov for at revisor deltar variere, og uttrykket «bør forsikre seg om» kunne med fordel vært erstattet med «sekretariatet bør vurdere behovet for at revisor deltar i møtet...». Det er også et spørsmål hvem som eventuelt skal delta fra revisjonen, og om det er en forventning om at den som stiller har dybdekunnskap på tema det forventes bestilt revisjon på.

Punkt 3 En bestilling skal som hovedregel være forankret i plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Uenig i bruken av ordet «skal» her. Punktet kunne med fordel også omtalt en vurdering om kontrollutvalget har fått «fullmakt» til å avvike fra planen.

Punkt 4 Dersom det ikke foreligger en plan med prioriterte områder, bør sekretariatet legge opp til en bred drøfting i forbindelse med at kontrollutvalget foretar valg av tema og problemstillinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Bruken av «bred drøfting» kunne med fordel vært forklart i anbefalingen. Hvordan skal sekretariatet legge til rette? Er det kun ment at sekretariatet i saken gjør oppmerksom på hvilke valgmuligheter kontrollutvalget har?

Punkt 8 Utredningsplikten innebærer at sekretariatet må gjøre egne vurderinger for å skaffe et best mulig beslutningsunderlag i forbindelse med bestillingen. Dette gjelder uavhengig av om det er innhentet dokumentasjon, innspill og vurderinger fra andre.

Anbefalingen peker på utredningsplikten, men gir ingen anbefalinger om hva sekretariatet bør gjøre av konkrete aktiviteter. På tidspunkt for bestilling av prosjektplan er det flere aktiviteter som kan være aktuelle for sekretariatet å vurdere. Er det nylig gjennomført eller planlagt tilsyn på områder



som står på planen for forvaltningsrevisjon (sekretariatet bør ha oversikt)? Tilgjengelige midler til forvaltningsrevisjon, og muligheter for å gjennomføre prosjektene på planen? Forespørre kommunedirektør om pågående evalueringsprosjekter eller andre forhold som kan påvirke valg av prosjekt?

Punkt 9 Sekretariatet kan i sammenheng med bestilling vurdere om utvalget samtidig skal gis en orientering fra administrasjonen om gjennomførte og planlagte statlige tilsyn.

Dette punktet fremstår litt uklart. Er det snakk om en generell orientering om tilsyn? For de fleste kommuner vil det være begrensede ressurser til forvaltningsrevisjon. Det vil da være naturlig å forsøke å unngå tema hvor det allerede er eller vil bli gjennomført tilsyn. Hvis planen for forvaltningsrevisjon inneholder prosjekter hvor det er eller vil bli gjennomført tilsyn bør dette omtales i saken fra sekretariatet. Det vise til omtale av punkt 8 over.

Punkt 11 Bestillingsvedtaket bør inneholde definerte problemområder. Vedtaket må, sammen med saksbehandlingen i kontrollutvalgets møte, gi nok informasjon til at revisor kan gjennomføre prosjektet og utarbeide prosjektplan.

Bruken av «må» i kombinasjon med «gi nok informasjon» foreslås endret til «bør». I praksis er det ikke uvanlig at kontrollutvalget (på stadiet bestilling av prosjektplan) i større eller mindre grad overlater til forvaltningsrevisor å utarbeide konkrete problemstillinger og tema for forvaltningsrevisjon.

Punkt 13 Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll bør følge saken.

Planen bør følge saken hvis den ikke er omtalt i selve saken. Punktet bør også inneholde en anbefaling om at risikovurderingen som lå til grunn for planen legges ved saken (eventuelt bør det som minimum henvises til risikovurderingen).

Punkt 22 Vedtaket bør stadfeste at revisor og kontrollutvalget etter utvalgets vurdering har samme forståelse av det bestilte oppdraget.

Dette punktet oppleves uklart. Kontrollutvalget kan ikke «vedta» at kontrollutvalget og revisor har samme forståelse. Kontrollutvalget vil normalt vedta prosjektplanen, eventuelt med endringer etter drøfting med forvaltningsrevisor i møtet (se også RSK 001 pkt. 4, 5 og 6).

Punkt 23 Dersom prosjektet går utover tilgjengelige budsjettmidler, bør vedtaket avklare hvordan dette kan løses.

Tilgjengelige midler til forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll bør være avklart før bestilling av prosjektplan. Dersom det under behandling av prosjektplanen likevel skulle vise seg at utvalget ikke har tilstrekkelig med midler så er vi enige i anbefalingen om at vedtaket bør avklare forholdet.

Punkt 32 Sekretariatet skal gi kommunedirektøren anledning til å avgi uttalelse til kontrollutvalgets sak før kontrollutvalget behandler den. I praksis kan dette gjøres ved at kommunedirektøren får tilsendt sakspapirene med invitasjon til å komme med (skriftlige) kommentarer og/evt. Invitasjon til å komme i møtet.

I tilfeller hvor sekretariatet legger inn mye «egne vurderinger» i saken bør sekretariatet vurdere om kommunedirektøren skal få anledning til å uttale seg før sakspapirer publiseres og møteinnkallingen



sendes ut. Ellers vil det være tilstrekkelig at kommunedirektøren har uttalt seg til rapport, og at kommunedirektøren også har mulighet til å legge til egne kommentarer når rapporten behandles i kommunestyret.

Punkt 38 Forslaget til vedtak bør i tillegg uttale seg om rapportens innhold. Dette kan enten gjøres via en uttalelse fra kontrollutvalget, eller et forslag som kommunestyret kan vedta i sin helhet.

Det fremstår uklart hva som menes med at vedtaket bør uttale seg om «rapportens innhold». Normalt vil det være lite hensiktsmessig å gjenta mye fra rapporten, og ofte vil tittel på rapporten være tilstrekkelig.

Ofte gjentas hovedkonklusjoner og/eller anbefalinger gitt av revisor i vedtaket sammen med innstilling til kommunestyret om videre behandling.

Sekretariatet bør også vurdere om vedtaket bør inneholde en vurdering av rapporten. F.eks. forvaltningsrevisor har levert en god og grundig rapport, rapporten viser alvorlig brudd på ..., rapporten peker på viktige læringspunkter.

Punkt 42 Revisor bør få anledning til å orientere om rapporten i kontrollutvalgets møte.

Anbefalingen bør også inneholde en anbefaling om det vurderes om kommunedirektør bør innkalles til kontrollutvalgets møte.

Punkt 45 Sekretariatet bør, så langt det er adgang til, bidra til at rapporten og kontrollutvalgets vedtak behandles innen rimelig tid.

I punkt 44 heter det at sekretariatet skal oversende saken så snart som mulig. Punkt 45 oppleves uklart. Er det forventet at sekretariatet aktivt skal følge opp att saken settes på saklisten i kommunestyret? Punkt 45 kunne med fordel vært erstattes med en anbefaling om at sekretariatet bør rapportere til kontrollutvalget om kommunestyrets behandling av saken, og eventuelt purre på manglende behandling.